

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ІНН «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ
«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

УКРАЇНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: ОСОБЛИВОСТІ ВІДНОСИН

рівень вищої освіти: другий (магістерський)
галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
(шифр і назва)
спеціальність: СЗ «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)
освітня програма: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)
спеціалізація: _____
(шифр і назва)
вид дисципліни: за вибором
(обов'язкова / за вибором)
навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«28» серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин
Лариса ЧЕРНИШОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

«25» серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія ВІННИКОВА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарант освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(підпис)

Ірина ПЕРЕСИПКІНА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2025 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Україна та Європейський Союз: особливості відносин» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» підготовки магістра спеціальності С3 «Міжнародні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Україна та Європейський Союз: особливості відносин» є формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань у сфері відносин України та Європейського Союзу, їх сучасного стану та перспектив євроінтеграції України.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Україна та Європейський Союз: особливості відносин» є:

- сформувати у здобувачів знання про специфіку взаємовідносин України та Європейського Союзу, їхні основні напрями, інституційні механізми та динаміку розвитку;
- розвинути навички збору, обробки та аналітичного осмислення інформації про стан сучасних відносин між Україною та ЄС, включно з політичними, економічними та безпековими аспектами;
- навчити студентів аналізувати та оцінювати сучасні стратегії забезпечення національної та регіональної безпеки України в контексті євроінтеграційних процесів;
- сприяти формуванню здатності застосовувати теоретичні знання для оцінки перспектив розвитку співпраці України та ЄС і вироблення практичних рекомендацій щодо удосконалення зовнішньої політики.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90*.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
16 год.	год.
Практичні заняття	
8 год.	год.
Семінарські заняття	
8 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
58 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

* у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті;

- формування наступних фахових компетентностей:

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України;

СК11. Здатність аналізувати природу зовнішньої політики та міжнародних відносин, еволюцію підходів до їх формування та здійснення, принципи організації та функціонування інститутів зовнішньої політики, прогнозувати систему міжнародних відносин;

СК12. Здатність аналізувати природу, динаміку, принципи регіональних інтеграційних процесів.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти наступних результатів:

РН4. Демонструвати знання особливостей, характеру та ступеня взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня;

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав;

РН16. Аналізувати та оцінювати сучасні стратегії забезпечення національної та регіональної безпеки.

1.8. Пререквізити.

Вивчення дисципліни передбачає наявність у здобувачів попередньо засвоєних знань з освітніх компонентів «Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку», «Регіональний вимір міжнародних відносин», «Проблеми національної та регіональної безпеки».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Загальний огляд відносин Україна – Європейський Союз

Історичний огляд відносин Україна-ЄС. Договірно-правова база та інструменти співробітництва Україна-ЄС. Угода про партнерство та співробітництво. Угода між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування заходу «Підтримка ЄС для розвитку сільського господарства та малих фермерських господарств в Україні». Новітній етап розвитку відносин Україна – ЄС.

Тема 2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС

Правові засади співробітництва Європейського Союзу та України. Інституційний механізм співробітництва України та ЄС. Саміти сторін угоди. Рада асоціації. Комітет асоціації та спеціальні комітети або органи у конкретних сферах, які необхідні для виконання Угоди про асоціацію. Парламентський комітет асоціації. Платформа громадянського суспільства.

Тема 3. Відносини України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики

Участь України в Європейській політиці сусідства та програмі ЄС «Східне партнерство». Співробітництво України та ЄС у воєнно-політичній, військовій та військово-технічній сферах. Санкції ЄС. Політика невизнання ЄС щодо тимчасово окупованих територій України.

Тема 4. Діалог України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки

Співробітництво України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки. Безвізовий діалог Україна-ЄС. Угода про реадмісію осіб. Двосторонні угоди України та ЄС про правила місцевого прикордонного руху.

Тема 5. Торговельно-економічне співробітництво України та ЄС

Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. Митне співробітництво Україна ЄС. Європейська Мережа Підприємств та допомога українським малим та середнім підприємствам. Співпраця України та ЄС у сфері цифрової економіки.

Тема 6. Галузеве співробітництво України та ЄС

Співробітництво України та ЄС в енергетичній сфері. Співробітництво України та ЄС у сфері транспорту. Співробітництво України та ЄС у сфері освіти, культури. Співробітництво між Україною та ЄС у сфері охорони довкілля.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
Тема 1. Загальний огляд відносин Україна – Європейський Союз	15	2	-	2	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Відносини України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики	15	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Діалог України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки	15	4	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Торговельно-економічне співробітництво України та ЄС	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Галузеве співробітництво України та ЄС	15	2	-	2		11						
Усього годин	90	16	8	8	-	58	-	-	-	-	-	-

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Угода про асоціацію між Україною та ЄС	2
2	Відносини України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики	2
3	Діалог України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки	2
4	Торговельно-економічне співробітництво України та ЄС	2
	Разом	8

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальний огляд відносин Україна – Європейський Союз	2
2	Відносини України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики	2
3	Діалог України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки	2
4	Галузеве співробітництво України та ЄС	2
	Разом	8

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Загальний огляд відносин Україна – Європейський Союз. <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо історичних етапів розвитку відносин Україна – ЄС. Проаналізувати Угоду між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування заходу «Підтримка ЄС для розвитку сільського господарства та малих фермерських господарств в Україні». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_003-20#Text 1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академія, 2024. 224 с. 2. Стадник О., Побережець Г., Казимір В. Євроінтеграція України: шлях до асоціації з ЄС та перспективи членства. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7(25).	11
2	Угода про асоціацію між Україною та ЄС. <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо передумов укладання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Дослідити особливості інституційного механізму співробітництва України та ЄС. 1. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с. 2. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академія, 2024. 224 с. 3. Стадник О., Побережець Г., Казимір В. Євроінтеграція України: шлях до асоціації з ЄС та перспективи членства. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7(25).	11
3	Відносини України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо відносин України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики. Підготуватись до обговорення на практичному занятті питання про санкції ЄС та гуманітарну допомогу. 1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академія, 2024. 224 с. 2. Стадник О., Побережець Г., Казимір В. Євроінтеграція України: шлях до асоціації з ЄС та перспективи членства. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7(25). 3. Відносини України та ЄС у сфері Спільної зовнішньої і безпекової політики. URL: https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/spivpracya-ukrayina-yes-u-sferi-zovnishnoyi-politiki-i-bezpeki	7
4	Діалог України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки <i>Завдання:</i> ознайомитися з особливостями співробітництва України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки. Підготуватись до обговорення на практичному занятті Плану дій Ради Європи для України на 2018-	7

	2022 pp. URL: https://coe.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/plani-dij-radi-yevropi-dlya-ukrayini 1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академія, 2024. 224 с. 2. Стадник О., Побережець Г., Казимір В. Євроінтеграція України: шлях до асоціації з ЄС та перспективи членства. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7(25).	
5	Торговельно-економічне співробітництво України та ЄС. <i>Завдання:</i> дослідити результати торговельно-економічного співробітництва України та ЄС. Підготуватися до обговорення на практичному занятті переваг зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. URL: https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelfno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes. 1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академія, 2024. 224 с. 2. Стадник О., Побережець Г., Казимір В. Євроінтеграція України: шлях до асоціації з ЄС та перспективи членства. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7(25).	11
6	Галузеве співробітництво України та ЄС. <i>Завдання:</i> проаналізувати напрями галузевого співробітництва України та ЄС. Підготуватися до обговорення на практичному занятті стану гармонізації законодавства України та співпраці з ЄС у пріоритетних галузях економіки. 1. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с. 2. Європейський Зелений Курс. URL: https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spivrobitnictvo/klimat-yevropejska-zelena-ugoda	11
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання навчальним планом не передбачене.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Україна та Європейський Союз: особливості відносин»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН4	Демонструвати знання особливостей, характеру та ступеня взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), індуктивний, дедуктивний, репродуктивний методи, проблемного виконання.	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, залікова робота.

PH8	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав	Лекція; пошук джерел інформації, робота з первинними, вторинними даними (критичний аналіз, інтерпретація).	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; залікова робота
PH16	Аналізувати та оцінювати сучасні стратегії забезпечення національної та регіональної безпеки.	Лекція, робота з первинними та вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання аналітичних завдань, залікова робота

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних/семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється після їх завершення на основі проведення **заліку**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	10	10	10	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному/семінарському занятті здобувач може отримати від 1 до 10 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті без поважної причини, але за умови розміщення ним виконаних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Україна та Європейський Союз: особливості відносин», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі **види активностей та неформальної освіти** здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється згідно з нормативно-правовими документами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Максимальна сума балів за поточним контролем на лекційних та практичних заняттях складає **60 балів**.

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання поточного контролю

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу (може припуститися окремої неточності), вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	9-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	5-8
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував неповне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустився суттєвих помилок	1-4
Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, може припуститися окремої помилки.	9-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність	5-8

	застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-4
Тренінг-курси, дистанційні курси	здобувач повинен надати підтверджуючий документ про закінчення курсів; теми курсів, які відповідають робочій програмі навчальної дисципліни перезараховуються.	10 (за тему)
Участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах тощо	здобувач повинен надати підтверджуючі документи (сертифікати учасника заходу, витяги з протоколів тощо).	10
Участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях	здобувач повинен надати підтверджуючі документи (копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).	10-20

Підсумковий контроль проводиться на основі **заліку**. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – **40**. Час виконання – до 80 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Україна та Європейський Союз: особливості відносин», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6126>.

Таблиця 9.2

Критерії та методи оцінювання підсумкового контролю

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-5

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**. Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академія, 2024. 224 с.
2. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.
3. Кремень В. Г. Євроінтеграція України: об'єктивна обумовленість і природність процесу. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2025. № 7(1). С. 1-5. URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7101>.
4. Марчук В. Європейська інтеграція України: політичний і безпековий виміри. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2024. № 17 DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-17-14>
5. Михайлова Л., Волченко Н., Зінчук Т., Кваша С. Євроекономічна інтеграція України. Київ: Центр учбової літератури, 2024. 136 с.
6. Основи зовнішньої політики Європейського Союзу / Навчальний посібник за заг. ред. Новікової Л. В. Вступ (Вінникова Н. А.), розділ I (Солових Є.М., Солових В. П.), розділ II (Анакіна Т. М.), розділ III (Вінникова Н. А.), розділ IV (Чернишова Л. О.), розділ V (Анакіна Т. М.). Харків, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. 2022. 144 с.
7. Стадник О., Побережець Г., Казимір В. Євроінтеграція України: шлях до асоціації з ЄС та перспективи членства. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 7(25). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-1112-1133](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-1112-1133)
8. Стратегічні пріоритети політико-правового розвитку України в контексті європейської інтеграції : монографія. / За редакцією І.О. Кресіної. Київ: Норма права, 2024. 860 с.

Допоміжна література

1. Кушніренко О., Кушніренко Є. Досягнення цифрової автономії України як стратегічний вектор інтеграції з ЄС. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*. 2023. № 2(1).
2. Лабенко О. М. Аналіз фінансових методів регулювання природокористування в контексті гармонізації українських та європейських фінансових інструментів. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. (3(105). С. 166–170.
3. Ситник І., Васильчук І., Колодізев О., Вжитинська К., Кузьміна О., Смоляк В. Аналіз стану платіжних систем в Україні в контексті європейського вектору розвитку цифрової економіки та глобалізаційно-інтеграційних процесів. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. Том 6 (47).
4. Урсула фон дер Ляєн: Україна буде членом ЄС. Рік тому ніхто не уявляв вашу швидкість. 2 лютого 2023 р. URL: <https://www.euointegration.com.ua/articles/2023/02/2/7155414>.
5. Фомішина В., Федорова Н., Чайка-Петегірич Л., Гаркуша Г. Форми економічного партнерства Німеччини та України на шляху інтеграції країни в ЄС. *Herald*

of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2024. 334(5). С. 128-134.

6. Чорнобай, О.. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. 2021. Вип. 8, No 29. С. 66–73.

7. Common Aviation Area Agreement Between the European Union and its Member States, of the One Part, and Ukraine, of the Other Part of 12.10.2021. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:22021A1103\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:22021A1103(01))

8. Dragneva R. Wolczuk K. Ukraine between the EU and Russia: The Integration Challenge. *Europe-Asia Studies*. 2022. Vol. 74. Issue 6. DOI: 10.1080/09668136.2022.2088705

9. Duleba A. Differentiated European Integration of Ukraine in Comparative Perspective. *East European Politics and Societies: and Cultures*. 2021. Vol. 36. Issue 2. DOI: 10.1177/08883254211005179

10. Wildemann S., Niederée C., Elejalde E. Migration Reframed? A Multilingual Analysis on the Stance Shift in Europe during the Ukrainian Crisis. arXiv preprint. 2023. URL: <https://arxiv.org/abs/2302.02813>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>

3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифіковано Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

4. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.ht

5. Представництво Європейської Комісії в Україні. URL: <http://www.ukraine.eu.mfa.gov.ua/eu/ua>

6. Центр Європейських політичних досліджень, Брюссель. URL: <http://www.ceps.be>

7. Європейський простір. URL : <https://euprostit.org.ua/>

8. Офіційний ресурс, присвячений ЄС. URL : <http://www.europa.eu.int>

9. Представництво України при Європейському Союзі. URL: <https://www.ukraine.eu.mfa.gov.ua/eu/ua>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Україна та Європейський Союз: особливості відносин» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6126>.